

suurendamist ja sellega ühendatud massude kõrgendamist on Saksamaa sunnitud ettevõtma, ehk see küll tänapäev, kus pöud termes Vääne Europas, iseäranis aga Saksamaal palju kahju on teinud, inimestel väga raskesti läheb. Nagu tähendatud, oli Saksamaa seda sunnitud tegema, sest et tema rahutul naabril Prantsusemaal — ennaksti Benemaa sõpruse peale toetades — nüüd jälle rohkem kui enne himu nähiste olemat Elsas Lotringiat, mida ta 1870 aastase sõja läbi lantaa, tagast mõita. Üks Bismargi sõna ütleb: „Parem kallid raha, kui odav sõda“, ehk jälle üks Ladina wana sõna: „Tahad sa raha alal hoida, siis pea ennaksti sõja tarwis walmis“. Neil sõnadel on riikide poliitikalises elus suur tähtsus. Misjuures hirmsad tagajärjed oleksidwad aga ühel Europa sõjal?! Zumal ise kaitstu meid meie rahuaruastaja keisri warju all selle eest! Üks Gesti wanasõna tähendab ka väga õigesti: Rahu kosutab, waen lantab. — Prantsusemaal on määratu Panama protsess lõpule jõudnud. Temoa süüdistati jautl õige tähtsaid ja kuulsaid mehi, et nad Panama meretähtsuse läbi kaewamisteks pruugitawaid summasid seaduse wastaliste abinõudega muretsenud olla. Mitmed leiti süüdlased olemat, teised mõisteti wabaks. — Italia pühitses Genua linnas mullu oma kuulsa kodaniku Kristoph Kolumbuse 400-aastast Amerika ülesleidmise päewa. Selle suure sündmuse pidustusteks ja mälestusteks on ka tänapäev äräpeetaw suur rahwaste-waheline maailma wäljanäitus Ishilagos.

Meie kitsamal kodumaal oli 1892 aasta, kus wilja kaswu ajal lõpmata wihma jadas, nii mitmele raskesti tariistuse aastaks. Wili, mis saadi, oli üleüldse palju lõhnem, iseäranis rullid, kartohwolid lälfiwad kõigil pool

hulka. Talw selle järele oli väga külm. 1893 aastal on lõduse lootused läbistiku igal pool rahuloldawad. — Sügisel 1892 aastal pidustas keiserlik Liwimaa Ökonomia selts, kes väga õnnistusrikkast tööd on teinud, oma 100 aastast asutamise päewa. — 1893 aasta algul sai Kõige-kõrgelt poolt mitme linna ja muu koha ümbernimetamine kinnitatud. Selle järele sai ka Tartu oma endise nime „Депутъ“ asemele ametliku nime „Юрьевъ“. Kirjade ja muu saadetuste peale kirjutatagu Юрьевъ Лно., sest et Benemaal veel teisi sellanimelisi linnasid on. Ka sai Tartu õpejauskond Riia õpejauskonnaks ümbernimetatud. — Suureks heateoks pidalitõbistele on, et nende heaks endises jaamas Nennal'is haige maja siia on saadud. Seal saab õnnetute eest kõige paremal wiisil hoold lantud; head elumajad ja toit, kui ka arstlik abi aitawad haigetel nende raskest saatust jautl kergendada. — Balti raudtee Peterburist Tallinnasse ja Tartust Tapani läks 1. mail 1893 a. kroonu kätte. — Gesti Kirjameeste Selts ja kaubanduse seltskond Linda on hingama läinud. Sisemised rahutused, tülid, oma kasu püüdmine ja muud taltistused on neid lõpetanud. Uute karstuse seltside juure tulemine ja wanade kaswamine kui ka maa tuletoorjajate seltside asutamine on kindlaks tunnistamärgiks, et ülepea rohkem tainust ja selgust nii mitmesugusesse õhinasse ja segadusesse tuleb. Mõudne aeg ja asjade seisuford nõuab iseäranis, et igaüks ennaksti terweni ja täiesti oma kutsale pühendaks ja hooldalt ja tõsiselt omas piirides töötaks, siis ei jää õnnistus ja tulu ka mitte tulemata. — 1894 aastal pühitseme meie eestlased oma 75 aastast orjapõlwest wabastamise päewa; saagu see aasta ka muidu meie kõditel rohkesti õnnistust ja kallist raha kinkima!